

ชื่อภาคินิพนธ์ : การประเมินผลโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กรณีศึกษา
 กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
 ชื่อผู้เขียน : นายต่อพงษ์ วัฒนสมบัติ
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปี : 2546

การประเมินผลโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กรณีศึกษา กลุ่มงานทันตกรรม
 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลลัพธ์โครงการ ได้แก่
 ปริมาณงานบริการด้านทันตกรรม พฤติกรรมในการดูแลสุขภาพและการใช้บริการ ความคิดเห็น
 และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ในกลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มโดยบังเอิญจำนวน 150 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการ
 สัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. จำนวนผู้ให้บริการใหม่มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน ส่วนจำนวนผู้ให้บริการทั้งหมด
 มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ด้านปริมาณงาน พบว่า งานด้านการส่งเสริมสุขภาพ และด้านการ
 รักษา มีจำนวนของการตรวจสุขภาพช่องปากไม่แตกต่างกันมากนัก ด้านการควบคุมโรค
 จำนวนของการให้บริการมีแนวโน้มลดลงเกือบเท่าตัว ด้านการฟื้นฟูสภาพในส่วนของการใส่ฟัน
 ปลอม พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2. การเปลี่ยนแปลงของการดูแลรักษาสุขภาพเมื่อเกิดความผิดปกติ หลังจากมีการ
 ดำเนินโครงการหลักประกันสุขภาพฯ พบว่า ในระยะแรกของการเจ็บป่วย มีแนวโน้มไปใช้
 บริการของรัฐเพิ่มมากขึ้น

3. การเปลี่ยนแปลงของประเภท และความถี่ของการใช้บริการด้านทันตกรรม พบว่า
 แนวโน้มของการใช้บริการด้านทันตกรรมหลังมีโครงการหลักประกันสุขภาพฯ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

4. การเปลี่ยนแปลงของการดูแลในด้านการส่งเสริมป้องกันตนเองจากโรค พบว่า หลัง
 มีโครงการประกันสุขภาพฯ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดูแลสุขภาพ
 ช่องปากและฟันในทางที่ดีขึ้น

5. คุณภาพบริการในภาพรวมพบว่า หลังดำเนินโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
 คุณภาพบริการอยู่ในระดับที่ดีกว่าเดิม

6. ความพึงพอใจในภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมาก
7. ความเท่าเทียมในการให้บริการระหว่างผู้ป่วยสิทธิการรักษาฟรีกับผู้ป่วยชำระเงิน ผู้ใช้บริการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 เห็นว่ามีความเท่าเทียมกันในการให้บริการ
8. การเลือกสถานบริการ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ร้อยละ 82.0 ต้องการเลือกโรงพยาบาล เชียงรายประชานุเคราะห์เป็นโรงพยาบาลหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรมีการเร่งผลิตทันตแพทย์ประจำบ้าน ลงไปประจำในชุมชนหรือหน่วยปฐมภูมิ
2. โรงพยาบาลควรสร้างเครือข่ายบริการสุขภาพ โดยดึงคลินิกเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาการรอคอยทันตแพทย์ในสถานบริการ
3. โรงพยาบาลควรสนับสนุนงานบริการทันตกรรมนอกโรงพยาบาล โดยเฉพาะงานส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากประชาชนมีแนวโน้มหันมาให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากขึ้น
4. รัฐควรมีนโยบายสนับสนุนให้โรงพยาบาลมีการศึกษาต้นทุนบริการในเรื่องของการทำฟันปลอม เพื่อติดตามผลกระทบด้านการบริหารจัดการที่อาจเกิดขึ้น และลดความวิตกกังวลของทันตแพทย์บางกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้
5. เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและออกบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยเฉพาะกรณีย้ายที่อยู่ของประชาชน

Title of Research Paper : Evaluation of the Health Insurance for All Project : A Case
Study of the Dental Service Group in Chiangrai
Prachanukhrao Hospital

Author : Mr. Torpong Wattanasombat

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2003

The study evaluated the outcome of the Health Insurance for All project in terms of the workload in dental service, the service users' behavior of dental care and of service use, and their satisfaction with the service of the dental group in Chiangrai Prachanukhrao Hospital. The accidental sampling was used to select the sample of 150 service users who were interviewed by using an interview schedule. The findings were summed up as follows:

1. The number of new service users was obviously declining. The number of the existing service users did not change much. As for the workload, there was not much difference between the health promotion service and the treatment service in terms of the number of people who came for the service. Next, the number of service users in the disease control service decreased nearly half. However, rehabilitation by wearing false teeth was obviously increasing.

2. Change in health care when something unusual happened After the health insurance for all project was implemented, it was found that more people tended to use services at public hospitals.

3. Change in types and frequency of dental service use. After the project was launched, there was a bit increase in using the dental service.

4. Change in health care in terms of disease prevention. After the implementation of the Health Insurance for All project, most service users changed their behavior of taking care of oral cavity and teeth in a better way.

5. As a whole, the service quality after the project had been launched was found to be better.

6. The service users were also found to be very satisfied with the hospital service.

7. It was also found that 56.0 percent of the subjects in the study were found to think that they received equal treatment when asking for the service.

8. Most of the service users, or 82.0%, considered Chiangrai Prachanukhrao Hospital as their first choice.

Recommendation

1. The government should accelerated producing dentists to more communities or first aid health units.

2. The hospital should build a health service network by having private clinics join the network to solve the problem of having to wait for a long time before a patient, gets the dental service at the hospital.

3. The hospital should set up a movable service, especially the health care promotion service because people now tend to give importance to health care more than ever.

4. The government should financially support the hospital to conduct a study on the cost of making false teeth in order to expect the impact on administration and management and to reduce the concern of some dentists who disagreed with giving a privilege on this issue to patients.

5. More public relations should be carried out, especially on registration and issuance of health cards in case people moved to somewhere also.